

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตาม
ภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง
อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

จัดทำโดย สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง

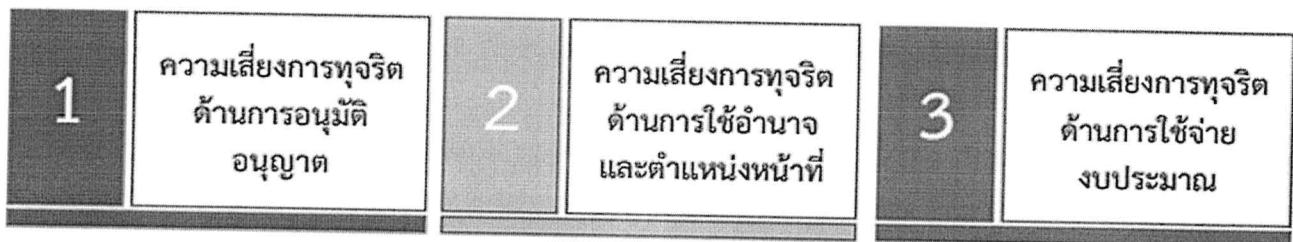
ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่ บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำ เครื่องมือ ประเมิน ความเสี่ยง มา ใช้ ใน องค์กร จะ ช่วย ให้ เป็น หลัก ประกัน ในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

๒. ประเภทความเสี่ยงการทุจริตและศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตขององค์กร โดยคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ของสำนักงาน ป.ป.ท. ได้จำแนกประเภทของความเสี่ยงการทุจริตไว้ด้วยกัน ๓ ด้าน ประกอบด้วย

โดยได้มีการนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) และการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยง (Risk)	*ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้(ผลกระทบทางลบ คือ ความเสี่ยง,ผลกระทบ ทางบวก คือโอกาส) เหตุการณ์/การกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและ ส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือ ก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร
การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)	*กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผนเพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	*การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
การทุจริต	<p>* องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ได้กำหนดนิยามและรูปแบบของการทุจริตเป็น ๗ ประเภท ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูง เพื่อบิดเบือนนโยบายหรือการใช้อำนาจรัฐในทางมิชอบเพื่อให้ผู้นำหรือผู้บริหารประเทศ ได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรของชาติ ๒. การทุจริตขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับกลาง และระดับล่างต่อประชาชนทั่วไป โดยการใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในทางมิชอบ ๓. การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอ การให้ หรือสัญญาว่าจะให้ ผลประโยชน์ ทั้งในรูปของเงิน สิ่งของ และสิ่งตอบแทนต่างๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจ ให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ๔. การยักยอก (Embezzlement) คือ การที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐ นำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ราชการ มาใช้เพื่อ ประโยชน์ส่วนตน หรือเพื่อกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง ๕. การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวก ด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือเครือข่าย (Connection) เพื่อเข้ามาทำงานหรือเพื่อได้รับผลประโยชน์ โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม ๖. การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรค เล่นพวก โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผลประโยชน์หรือให้หน้าที่การงานแก่เพื่อน ครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิด โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติ และความเหมาะสม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
	๗. ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวกับประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจากที่บุคคลต้องมีหน้าที่หรือ สถานะมากกว่า ๑ สถานะ
การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ส่วนรวม	*การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆหรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆหรือนำประโยชน์ส่วนตัวหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวเข้ามาใช้อิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใดๆหรือดำเนินการดังกล่าวนั้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่นๆสำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
ความเสี่ยง / ปัญหา	*ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม *ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยง	* เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	*โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	* ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	*คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล(GoodGovernance)โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน(Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกัน ควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นราชการใสสะอาด สามารถสกัดกั้นลด และปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการตาม หลักธรรมาภิบาล(Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของส่วนราชการให้มี ความโปร่งใส ตรวจสอบได้

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงาน ป.ป.ท.ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้บริบท ใหม่ที่เน้นเรื่องการป้องกัน ป้องปรามที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสกัดกั้น ยับยั้งเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตโดย การประเมินความเสี่ยงการทุจริต คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือหลักที่ สำนักงาน ป.ป.ท. ใช้เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต เพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต(Corruption Pluption Perceptions Index: CPI) โดยได้จำแนกประเภทการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ : ความเสี่ยงการทุจริตที่ด้านการอนุมัติ อนุญาต

ด้านที่ ๒ : ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ : ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

กรอบแนวคิดการพัฒนาระเบียบเชิงคุณภาพการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

Corruption Risk Management : CRM

- CRM จะต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาหน่วยงานในเชิงบวกมากกว่าทำให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรู้สึกกังวล
- ผลการประเมิน CRM ควรให้แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนให้กับหน่วยงานไปในตัว
- หน่วยงานราชการที่ได้รับการประเมิน CRM ได้ประโยชน์จากการประเมิน สามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และได้รับประโยชน์ในมุมของการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กรโดยเฉพาะ การแสดงให้เห็นสังคมและสาธารณชนรับรู้ว่าหน่วยงานให้ความสำคัญกับการยับยั้งการทุจริต

นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM

ด้านที่ ๑	ด้านการอนุมัติอนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ.
ด้านที่ ๒	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	การใช้อำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ ๓	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	-โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภท งบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงิน อุดหนุนหรือเงินที่ได้รับ การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอก งบประมาณ และ โครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น - ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จากสำนักงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท ขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะ ส่วนราชการ ระดับกรมเทียบเท่าและรัฐวิสาหกิจ

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) สอดคล้องกับหลักการ ที่ ๘ - การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของ หลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งเป็นหลักการ ที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายที่ได้กำหนดกรอบการควบคุมภายในองค์กรไว้ด้วยกัน

๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบ และหลักการจะต้องมีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้ อีกทั้ง ทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งในส่วนของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้องกับหลักการที่๘-การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริตโดยกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

๑. Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้วทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

๒. Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อป่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

๓. Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่า ทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างในการทุจริตเข้ามาได้อีก

๔. Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่อง ประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการ ล่วงหน้าในอนาคต(Unknown Factor)

๔. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน ๓ ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๔.๑. กำหนดเกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับ ใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) : พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

- ผลกระทบ (Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

๔.๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตโดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรม การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดย อาจค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคย เกิดหรือไม่มี ประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด(Unknown Factor)

๔.๓. การจัดทำแผนบริหาร ความเสี่ยงการทุจริต และประพฤติมิชอบ เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อ ควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการ ที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใด เพื่อพิจารณาจัดทำ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการ ติดตามเพื่อประเมิน การบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้

๕. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบใน ประเภทความเสี่ยงในความโปร่งใสและการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันและ ลดโอกาสการทุจริตในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยใช้เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) และเกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ดังนี้

๑) เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

๒) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑ - ๔ คะแนน

๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง สามารถกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ได้ใน ๔ ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต(การกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘) ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง และประเด็นการบริหารงานบุคคล ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score		
	Likelihood	Impact	Risk Score
ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘			
๑. รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้าง อาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจสอบผ่านมาตรฐาน	๔	๒	๘ (ปานกลาง)
๒. การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาต ประกอบกิจการอาจมี การเอื้อประโยชน์หรือรับสินบนกับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	๒	๔	๘ (ปานกลาง)
ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย			
๓. การใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ หรือให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุน แผนงานโครงการ	๒	๔	๘ (ปานกลาง)
ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง			
๔. การเรียกรับเงินจากบริษัทผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทผู้รับจ้าง	๒	๓	๖ (ปานกลาง)
ประเด็นการบริหารงานบุคคล			
๕. การใช้อำนาจแทรกแซงการบริหารงานบุคคล/เอื้อประโยชน์ ให้พวกพ้อง และมีการเรียกรับเงินสินบนในการต่อสัญญาจ้าง พนักงานจ้าง และการบรรจุ/แต่งตั้ง โอน/ย้าย	๔	๒	๘ (ปานกลาง)

สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ระดับ ความเสี่ยง	ระดับ คะแนน	ความหมาย	จำนวน ปัจจัยเสี่ยง
สูงมาก	๑๕ - ๒๕	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที	-
สูง	๙ - ๑๔	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องมีการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	-
ปานกลาง	๕ - ๘	ระดับที่ยอมรับได้ - แต่ต้องมีการควบคุมความเสี่ยง	๕
ต่ำ	๑ - ๔	ระดับที่ยอมรับได้	-

๗.แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ วิเคราะห์แล้วเห็นว่า ยังคงมีความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบที่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้างจำเป็นต้องมีการควบคุมให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จำนวน ๕ เหตุการณ์ (เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่ยังอยู่ในระดับ ปานกลาง - สูง)โดยกำหนดแนวทาง/มาตรการจัดการความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้าง อาคาร รื้อถอน ตัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	<p>มติที่ ๑</p> <p>๑.โครงการฝึกอบรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรสุจริต</p> <p>๒.โครงการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๓.มาตรการ “ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม</p> <p>มติที่ ๒</p> <p>๑.มาตรการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะและกำกับติดตามการเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะ</p> <p>๒.มาตรการแสดงเจตนาภรณ์ในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร</p> <p>๓.มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๔.กิจกรรมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชั่น</p> <p>มติที่ ๓</p> <p>๑.โครงการจัดเวทีประชาคม</p> <p>๒.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการ</p>	<p>สำนักปลัด นักทรัพยากรบุคคล นิติกร</p> <p>สำนักปลัด นักทรัพยากรบุคคล นิติกร</p> <p>สำนักปลัด นักวิเคราะห์</p>

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
๒	การตรวจสอบสถานที่ตั้ง ที่ขออนุญาต ประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับ ผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณี ที่ตั้งสถานประกอบการไม่ เป็นไปตามหลักเกณฑ์	มติที่ ๔ ๑.โครงการส่งเสริมความรู้ด้านกฎระเบียบและ กฎหมายที่เกี่ยวข้องสำหรับผู้บริหารและสมาชิก สภาท้องถิ่น	สำนักปลัด นักทรัพยากรบุคคล นิติกร
๓	การใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิ ชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ หรือให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุน แผนงานโครงการ	๑.มาตรการป้องกันการรับสินบนตามยุทธศาสตร์ ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ๒.มีการประกาศเจตนารมณ์ นโยบาย No Gift Policy จาก การปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยงานพร้อมทั้งแจ้งเวียนแนวทางการ ปฏิบัติเพื่อให้ทุกส่วนราชการยึดถือ ปฏิบัติอย่าง เคร่งครัด ๓.ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและ ประชุม ชักชวนความเข้าใจ/กำกับ ดูแลบุคลากร ในสังกัดให้หลีกเลี่ยงการรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด เช่น ของขวัญ ของกำนัล ทั้งจาก บุคลากรภายใน และบุคคลภายนอก ๔.จัดกิจกรรมหรือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อ ส่งเสริม และขับเคลื่อนนโยบาย No Gift Policy / การป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ๕.มีการกำกับติดตามและมีการรายงานผลการ ดำเนินการ ตามนโยบาย No Gift Policy ๖.จัดให้มีช่องทาง การร้องเรียนเรื่องทุจริต/เรื่อง	สำนักปลัด นิติกร

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
		วินัยภายในหน่วยงานโดยเฉพาะ โดยเป็นช่องทางที่มีความปลอดภัยต่อผู้ร้องเรียน และสร้างความมั่นใจว่าจะมีการดำเนินการตรวจสอบและ ลงโทษ เรื่องทุจริตดังกล่าวอย่างจริงจังพร้อมทั้งมีการเผยแพร่รายงานข้อมูลสถิติและความก้าวหน้าของการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริต	
๔	การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นเท็จ/ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยเอื้อประโยชน์แก่ตนหรือพวกพ้อง	<p>๑. มีการมอบนโยบาย/ประชุมชี้แจงความเข้าใจ/กำกับ ดูแล เพื่อให้บุคลากรเบิกจ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่าไม่บิดเบือนวัตถุประสงค์ของการใช้จ่าย งบประมาณ รวมทั้งเปิดโอกาส ให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามการใช้จ่าย งบประมาณของหน่วยงาน</p> <p>๒. มีการจัดทำ/รายงานข้อมูล งบประมาณ ทั้งข้อมูลงบประมาณที่ได้รับและความคืบหน้าของการเบิกจ่าย ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ให้บุคลากรในสังกัดได้รับทราบโดยทั่วกันเป็นประจำทุกเดือน/ ไตรมาส</p> <p>๓. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลภาพรวม และ/หรือ ข้อมูลโครงการสำคัญ/ โครงการขนาดใหญ่ ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่าย งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อสร้างการรับรู้ให้บุคลากรภายใน ได้รับทราบและเกิดการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามแสดงความคิดเห็นได้</p> <p>๔. จัดให้มีช่องทางในการให้คำปรึกษา/เผยแพร่ คู่มือ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องแก่ บุคลากรภายในให้สามารถปฏิบัติ หน้าที่ในการงบประมาณ/การเบิกจ่าย/การจัดซื้อจัดจ้างได้อย่างถูกต้อง</p> <p>๕. เผยแพร่รายการการจัดซื้อจัดจ้างหน่วยงานในประเภทงบรายจ่ายหมวดงบลงทุนที่จะมีการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘</p> <p>๖. เผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘</p> <p>๗. เผยแพร่ความก้าวหน้าการจัดซื้อจัดจ้างของ</p>	กองคลัง ผอ.กองคลัง

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
		หน่วยงาน ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘ ๘.เผยแพร่รายงานสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างของ หน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	
๕	การใช้อำนาจแทรกแซงการบริหารงานบุคคล/เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง/การเรียกรับสินบนต่อสัญญาจ้างและการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างไม่เป็นธรรม	๑. จัดทำ/ปรับปรุงแผนอัตรากำลัง ๒. จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร ๓. จัดทำ/ปรับปรุง/เผยแพร่หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลให้บุคลากร ภายใต้นโยบายที่ทราบโดยทั่วกัน โดยครอบคลุมประเด็น ดังนี้ ๑) การสรรหาและ คัดเลือกบุคลากร ๒) การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร ๓) การพัฒนาบุคลากร ๔) การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ๕) การให้ทุนให้โทษ และสร้างขวัญกำลังใจ ๔. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนเรื่องทุจริต/เรื่องวินัยภายในหน่วยงานโดยเฉพาะ โดยเป็นช่องทางที่มีความปลอดภัยต่อผู้ร้องเรียน และสร้างความมั่นใจว่าจะมีการดำเนินการตรวจสอบและ ลงโทษเรื่องทุจริตดังกล่าว อย่างจริงจัง พร้อมทั้งมีการเผยแพร่รายงานข้อมูลสถิติและความก้าวหน้าของการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริต ๕. จัดทำข้อมูลสถิติอัตรากำลังประจำปี	สำนักปลัด นักทรัพยากรบุคคล นิติกร

๘. การติดตามประเมินผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๘.๑. การติดตามประเมินผล

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวช้าง กำหนดติดตามประเมินผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

- ❖ ครั้งที่ ๑ รอบ ๖ เดือน กำหนดรายงานผลการดำเนินการ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘
- ❖ ครั้งที่ ๒ รอบ ๑๒ เดือน กำหนดรายงานผลการดำเนินการ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

๘.๒. วิธีการรายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบ

ส่วนงานผู้รับผิดชอบตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงฯ ติดตามประเมินผล ภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด และรายงานให้ผู้บริหารหน่วยงานทราบ